

Taalpost 1279

woensdag 29 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Veel vergeten woorden gaan naar de gallemiezen.

(Bron: [De Schrijfzolder](#))

- Dialectoloog Jan Stroop maakt brandhout van de vorige week voorgestelde nieuwe etymologie van het woord *fiets*.

(Bron: [Neder-L](#))

- Jonge vrouwen zijn taalvernieuwers als het gaat om uitspraak en vocabulaire.

(Bron: [Onzetaal.nl](#))

2. Tijdschrift van de week: *De Talen*

De Talen bestaat 126 jaar en wil iedereen met belangstelling voor talen en vertalen de kans geven zijn kennis te verbreden en vaardigheden aan te scherpen. Het tijdschrift richt zich op de talen Spaans, Frans, Duits en Engels. De aanpak is heel bijzonder: elke maand wordt een vertaalopgave gepubliceerd. Abonnees kunnen hun vertaling (ook onder pseudoniem) insturen en in het volgende nummer worden de vertalingen uitgebreid besproken. Op de website van [De Talen](#) vindt u meer informatie. U kunt er ook een proefnummer downloaden.

De grootste kans op antwoord op uw spellingvraag: [het vernieuwde Witte Boekje](#).

3. Vlaamse dialectendag

Op 17 maart vindt in de gemeente Aalter de vierde Vlaamse dialectendag plaats. Blikvangers: Johan Taeldeman geeft een lezing over overgangsdialecten en Jacques Van Keymeulen presenteert de Woordenbank van de Nederlandse Dialecten, een project dat de amateurdialectwoordenboeken wil ontsluiten via een website. Er is ook ruimte voor dialectmuziek in 'de muzikale ronde van Vlaanderen'. Zelfs rappen in het dialect komt aan bod. Daarnaast zijn er acht workshops over dialect en digitalisering. Inschrijven kan via [de website](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: [www.taalpost.nl](#). Archief: [www.taalpost.nl/texts/archief.html](#). U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1278

maandag 27 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Als u thuis bent in de nieuwe spelling van Papiamentstalige woorden, kunt u vandaag naar het Papiamentu Dictee op Curaçao.

(Bron: [Vers Geperst](#))

- Het Europees Parlement werkt met 350 tolken tijdens commissieweken, doet tijdens plenaire sessies in Straatsburg een beroep op 1000 tolken en heeft ook nog een reserve van 4000 freelancers.

(Bron: [Europees Parlement](#))

- De Luxemburgse taal is helemaal niet met uitsterven bedreigd, want ze ontwikkelt zich sterk via internet en in sms-taal.

(Bron: [L'essentiel](#))

2. Taaltip: *indiaan* of *Indiaan*?

De aanduiding voor 'een persoon behorend tot een van de oorspronkelijke volken van Noord- en Zuid-Amerika' (aldus de grote Van Dale) is *indiaan* (met kleine letter). *Indiaan* is afgeleid van het Latijnse *India* (*Indië*), omdat de Europese ontdekkers van Amerika dachten dat zij in Azië waren.

Omdat *indiaan* een overkoepelende term is waarmee niet één specifiek volk wordt aangeduid, moet het volgens de Nederlandse spellingregels met een kleine letter worden geschreven. Ook samenstellingen als *indianenstam* en *indiantooi* krijgen een kleine letter. Vergelijkbare woorden zijn *zigeuner* en *pygmeë*.

In het Nederlands is *indiaan* geen verwarrende term, maar in Engelstalige landen kan *Indian* (daar wel met hoofdletter) tot verwarring leiden, omdat ook iemand uit India 'an Indian' is. [Merriam-Webster Dictionary](#) geeft *Native American* en *American Indian* als alternatieven voor *Indian*.

Wilt u in één dag (weer) volledig op de hoogte worden gebracht van de hedendaagse spellingregels? Er zijn nog enkele plaatsen vrij voor de spellingcursus van de Taaladviesdienst op zaterdag [10 maart](#) in Amsterdam!

3. Extra: geen Truiens op Oscarpodium

De Belgische film *Rundskop* heeft geen Oscar gewonnen voor beste niet-Engelstalige film. De acteurs in *Rundskop* spreken het dialect van de Belgisch-Limburgse stad Sint-Truiden. Regisseur Michaël R. Roskam, zelf een Truienaar, had beloofd om zijn dankwoord uit te spreken in het Truiense dialect. Enkele stadsgenoten deden het hem voor in een uitzending van [*Man bijt hond*](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1277

vrijdag 24 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Google Translate vertaalt nu ook uit en naar het Esperanto.

(Bron: [Engadget](#))

- De scholen in de Rand rond Brussel worden overspoeld door anderstalige leerlingen.

(Bron: [De Standaard](#))

- De Franse overheid schaft *mademoiselle* af.

(Bron: [NOS Nieuws](#))

2. Enquête van de week: Belgisch-Nederlands

In het nieuwe *Prisma Handwoordenboek Nederlands* worden sommige woorden als specifiek 'Belgisch-Nederlands' aangemerkt. Is dat bij de juiste woorden gebeurd? Doe mee met een [enquête](#) waarin u ongeveer veertig woorden worden voorgelegd. Bij elk woord kunt u aangeven of u het kent of niet. De enquête neemt maximaal 10 minuten in beslag en u hoeft alleen uw parate kennis te gebruiken.

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Extra: *Nieuwe tongen*

In 1999 publiceerde Gaston Dorren, een journalist die tegenwoordig regelmatig artikelen voor *Onze Taal* schrijft en ook een mooi [weblog](#) heeft, het boek *Nieuwe tongen*. Daarin bespreekt Dorren de talen van migranten in Nederland en Vlaanderen. *Nieuwe tongen* is al enige tijd niet meer in de boekwinkel verkrijgbaar, maar Dorren heeft besloten nu zelf een elektronische versie van zijn boek te verkopen voor € 3,99. Hoe u eraan kunt komen, leest u op Dorrens eigen [website](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1276

woensdag 22 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het Stedsmuseum in Tilburg gaat in 2012 op allerlei manieren het Tilburgs bestuderen.

(Bron: [Tilburg.com](#))

- Gentse geleerden geven een nieuwe etymologische verklaring voor het woord *fiets*.

(Bron: [Universiteit Gent](#))

- Het gaat slecht met het Frans in Vlaanderen.

(Bron: [De Standaard](#))

2. Website van de maand: veertig talen gratis leren

De Amerikaanse website [OpenCulture.com](#) geeft verwijzingen naar allerlei gratis culturele bronnen op het internet. Sinds kort is er ook een [pagina](#) waarop links te vinden zijn naar gratis taalcursussen voor ruim veertig talen, van het Arabisch tot en met het Zweeds. De meeste cursussen zijn bedoeld voor zelfstudie, maar er zijn er ook een paar waar men met moedertaalsprekers in contact kan komen.

Wilt u teksten laten corrigeren? Vraag de [Taaladviesdienst](#): als het écht goed moet zijn.

3. Extra: Marie heeft zijn fiets kapot?

In het nummer van [Onze Taal](#) dat afgelopen weekend is verschenen, staat een artikel van Herman Finkers – de tekst van de lezing die hij hield nadat hij tijdens het Onze Taal-congres in november de Groenman-taalprijs had ontvangen. Die lezing ging over het Twents, en hij beschreef daarin een verschijnsel dat taalkundigen deed opkijken, omdat het nog niet eerder beschreven was. Het gaat over het uitdrukken van beleefdheid door middel van bezittelijke voornaamwoorden. Finkers schrijft:

Ook interessant is: 'Marie hef ziene fietse kepot.' Dat woordje *ziene* geeft aan dat er niet zo'n afstand is tussen jou en Marie. Als je geen Constantijn heet, zul je nooit zeggen: 'Prinses Laurentien hef ziene fietse kepot.' Dat blijft gewoon *eer fietse*.

Op de [website van Onze Taal](#) kunt u vertellen of u dit verschijnsel kent, en met andere lezers discussiëren over het verschijnsel.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1275

maandag 20 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Letten hebben ervoor gekozen om het Russisch niet tot officiële landstaal te maken.

(Bron: [Knack.be](#))

- Ook jonge geitjes ontwikkelen hun eigen 'dialecten'.

(Bron: [BBC](#))

- Nieuwe media kunnen bedreigde talen redden.

(Bron: [BBC](#); voor het Oeteldonks: [Neder-L](#))

2. Taaltip: 'Slijmbal die/dat je bent!'

'Slijmbal die je bent!' en 'Slijmbal dat je bent!' zijn allebei juist. In dit soort uitroepen zijn *die* én *dat* mogelijk, ook al is het woord waarnaar wordt verwezen een de-woord (het is *de slijmbal*). Ook mogelijk zijn bijvoorbeeld 'Luilak die/dat je bent!', 'Dappere dodo die/dat je bent!' en (met een meervoud) 'Kanjers die/dat jullie zijn!'

In bijvoorbeeld 'Stoer wijf dat je bent!' en 'Bang kereltje dat je bent!' is alleen *dat* mogelijk. Naar het-woorden (zoals *het wijf* en *het kereltje*) kan ook in deze constructie alleen met *dat* worden verwezen.

Volgens de [Algemene Nederlandse Spraakkunst](#) is niet goed te verklaren waarom *dat* in dit soort uitroepende zinnen ook kan verwijzen naar de-woorden. *Dat* lijkt in 'Slijmbal dat je bent!' eerder een voegwoord dan een betrekkelijk voornaamwoord, juist omdat het zich niet richt naar het woordgeslacht van *slijmbal*.

Er staan inmiddels 1650 taaladviezen op <http://www.onzetaal.nl/taaladvies>.

3. Extra: waarom heet *wiskunde* eigenlijk 'wiskunde'?

Bijna alle talen hebben eenzelfde woord voor 'wiskunde': *Mathematik*, *mathématique*, *mathematics*, enz. Waarom hebben wij een ander woord? Dat danken we aan de zeventiende-eeuwse geleerde Simon Stevin. 'Wiskundemeisje' Ionica Smeets schreef zaterdag in haar [column](#) voor *de Volkskrant* over het woord én over de bedenker ervan.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1274

vrijdag 17 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- In Nederlandstalige hiphop komen veel letterlijke vertalingen voor van Amerikaans-Engels hiphopjargon.

(Bron: [INL](#))

- Twee bedrijven zijn veroordeeld voor 'typosquatting': het gebruik van een websiteadres waarvan de naam lijkt op die van een bekende website, maar een of meer typfouten bevat.

(Bron: [BBC](#))

- Een Nederlandse achternaam kan in het buitenland plezier en problemen geven.

(Bron: [Radio Nederland Wereldroep](#))

2. Ruggespraak

Baasje dood
hondje gezocht
(*De Telegraaf*)

Een snel 3 minuten onderzoek vind en repareert alle fouten onmiddellijk.

(advertentie pc-reparateur op Facebook)

Aangezien mijn jongste kind inmiddels uit de box is, wil ik hem graag kwijt.

(advertentie op Gratisoptehalen.nl)

Wilt u uw kennis over spelling bijspijkeren? Er zijn nog plaatsen vrij voor de spellingcursus van de Taaladviesdienst op zaterdag [10 maart](#) in Amsterdam!

3. Uitslag wedstrijd *Eigen en vreemd*

In Taalpost 1268 vroegen we welke cijfers Leonie Cornips op de middelbare school voor Nederlands haalde. Het antwoord stond in een interview dat u op het internet kon vinden: negens en tienens. Een exemplaar van het boekje *Eigen en vreemd* gaat naar Gerianne Lobbezoo, Eric Krul, Ingrid Scholte en Noel Delanghe.

4. Wedstrijd *Komkomma*

Wim Daniëls is overal. Op radio en televisie, in de krant, op het internet en in een bibliotheek vol boeken. Zijn nieuwste boek is *Komkomma*, een verzameling van zijn columns uit het radioprogramma *Spijkers met koppen*. We mogen vijf exemplaren van *Komkomma* weggeven. Beantwoord deze vraag: waar fietst Wim Daniëls op dit ogenblik rond? Mail uw antwoord en adresgegevens voor 29 februari naar de [redactie](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1273

woensdag 15 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het Sint-Pieterscollege in Jette, een gemeente in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, verplicht leerlingen om Nederlands te spreken tijdens de pauzes, maar dat valt niet bij iedereen in goede aarde.

(Bron: [De Standaard](#))

- 300.000 mensen spreken vloeiend Welsh, maar dat aantal neemt met 3000 per jaar af.

(Bron: [BBC](#))

- Vijf West-Vlamingen met een typische tongval strijden om de titel van 'enige echte West-Vlaming', maar een van hen is een Limburgse mol.

(Bron: [Wien ist?](#))

2. Extra: nieuw nummer *Onze Taal* over congres

"Waar kunnen we lezen wat de sprekers hier verteld hebben?" Dat vroegen veel taalliefhebbers die in november vorig jaar het congres van Onze Taal hadden bijgewoond. Het tijdschrift *Onze Taal* brengt in zijn nieuwste nummer uitgebreid verslag uit over het congres, laat de sprekers in afzonderlijke artikelen aan bod komen en vat het panelgesprek over talenonderwijs mooi samen. Het betoog van Hans Bennis over het Korterlands kunt u ook [online lezen](#) (pdf). Interesse in de andere artikelen, met onder meer de toespraak van Groenman-taalprijswinnaar Herman Finkers over het Twents? [Neem een abonnement.](#)

Wilt u teksten laten corrigeren? Vraag de [Taaladviesdienst](#): als het écht goed moet zijn.

3. Vrijkaartenactie: Nederland vertaalt

Op zaterdag 25 februari vindt vanaf 14.00 uur in het Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam de vertaalmanifestatie [Nederland Vertaalt](#) plaats, georganiseerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds. Het wordt een afwisselende vertaalmiddag met workshops, de uitslag van de vertaalwedstrijd en de uitreiking van de Martinus Nijhoff Prijs 2012 aan Frans Denissen. De vertaalworkshops worden geleid door de juryleden van de vertaalwedstrijd: onder meer vertalers Bindervoet & Henkes en Maarten Steenmeijer, (ver)taalkundigen René Appel en Cees Koster, recensenten Jean Pierre Geelen en Karin Veraart, en taalgebruikers Beppe Costa, Maarten Koningsberger en Willie Wartaal. Vertaler Philippe Noble geeft een lezing en

dagvoorzitter is Paulien Cornelisse, auteur van *Taal is zeg maar echt mijn ding* en *En dan nog iets*.

Wilt u gratis naar 'Nederland vertaalt'? Mail naar nederlandvertaalt@verstigt.nl met de boodschap 'Vrijkaart via Taalpost'. De eerste vijftig inzenders krijgen een vrijkaart.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1272

maandag 13 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- 'The Duchess effect' heeft 'Lady Gaga' vervangen als populairste modewoord.

(Bron: [Nu.nl](#))

- Frankrijk is van plan om voor buitenlandse films de synchronisatie te vervangen door ondertiteling.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- RegioBank maakt radiospots in het Fries, Gronings, Drents, Twents, Achterhoeks, Limburgs, Brabants en Zeeuws.

(Bron: [AssurantieMagazine](#))

2. Taaltip: 'De sneeuw is aan het wegdoeien/wegsmelten'

'De sneeuw is aan het wegdoeien' is een goede zin. Woorden die een weersgesteldheid aanduiden, zoals *doeien*, *regenen* en *sneeuwen*, worden normaal gesproken alleen met *het* gecombineerd: 'Het heeft gesneeuwd', 'Het regent', 'Het is aan het doeien.' Een zin als 'De sneeuw is aan het doeien' is niet juist.

Toch kan 'De sneeuw is aan het wegdoeien' wél. Dit houdt in dat, doordat het aan het doeien is, de sneeuw verdwijnt. Vergelijkbare zinnen zijn 'Alle blaadjes zijn weggewaaid' en 'De tekening op de stoep is weggeregend': doordat het waait, verdwijnen de blaadjes; doordat het regent, spoelt de tekening op de stoep weg.

'De sneeuw is aan het wegsmelten' of 'De sneeuw is aan het smelten' kan natuurlijk ook.

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Extra: dreigend tekort aan taalleraren in Europa

Uit een nieuw onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat er in verschillende landen, waaronder België en Nederland, een tekort aan leerkrachten kan ontstaan. Dat komt doordat het aantal aspirant-leerkrachten daalt en steeds meer leraren met pensioen gaan. In Nederland heeft 30 procent van de leerlingen nu al te maken met een tekort aan leraren in wiskunde en andere exacte wetenschappen. Voor talen is dat 20 procent. In Vlaanderen liggen de

percentages lager, maar in het Franstalige gedeelte van België bereiken ze een problematische hoogte.

De tabel met de cijfers staat op pagina 5 van de [samenvatting van de studie](#). Er is ook een [uitgebreide publicatie](#) met nog meer gegevens over het taalonderwijs in Europa.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1271

vrijdag 10 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Lofprij (voor 'goed en creatief taalgebruik') van de Stichting Nederlands is voor Herman Finkers; de Sofprij voor het Nederlandse ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (Bron: [Stichting Nederlands](#))

- Klik-klanken zijn vooral bekend uit Afrikaanse talen, maar uit Amerikaans onderzoek blijkt dat ze ook een belangrijke rol spelen in het Engels. (Bron: [Scientific American](#))

- Gemeenteraadsleden in de VS moeten Engels spreken, ook als hun gemeente Spaanstalig is. (Bron: [de Volkskrant](#))

2. Column van de tweede helft van de week: 'Wow, hij wil me tongen'

Wat schrijf je als aanhef boven een e-mail? En hoe sluit je hem weer af? Daarover ging gisteren de dagelijkse [column](#) van Renske de Greef in *nrc.next*. Ze zet op een rijtje wat de verschillende mogelijkheden zoal beduiden. Daarbij maakt ze verschil tussen wat de e-mailschrijver hóópt dat een en ander uitstraalt ('Kus': "Niet dat gedevalueerde x'je, maar een echte, heuse k-u-s, een werkelijk liefdevolle afsluiting") en hoe het écht wordt opgevat ("Wow, hij/zij wil me tongen! Er is net haast praktisch getongd!").

Op de site van Onze Taal staat een [agenda met taalevenementen](#).

3. Extra: studium generale over het Nederlands

Hoe heeft het Nederlands zich de afgelopen eeuwen ontwikkeld? Welke dialecten zijn er? Hoe komt het dat er telkens zo veel discussie is over de spelling? Dat zijn enkele vragen die Marc van Oostendorp de komende weken (op de donderdagen 16 en 23 februari en 8 en 15 maart) behandelt in een studium generale aan de Universiteit Leiden. Toegang is, zoals gebruikelijk bij studium generales, gratis. De colleges duren ongeveer anderhalf uur (van 19.30 tot 21.00 uur) en worden door [Home Academy](#) opgenomen voor een uitgave op cd.

Meer informatie: [Studium Generale Leiden](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1270

woensdag 8 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het VRT-journaal van 19.00 uur zal binnenkort in Vlaamse Gebarentaal (VGT) kunnen worden gevolgd via internet.

(Bron: [De Redactie](#))

- In de misdaadserie *Moordvrouw*, die mede gefinancierd wordt door de provincie Fryslân, komt het Fries er maar bekaaid af.

(Bron: [De Pers](#))

- De app van Google Translate heet in de app-winkel 'Google Transalte'.

(Bron: [ZDNet](#))

2. Column van de maand: Koud

In *De Standaard* van maandag stond een mooie [column](#) van voormalig Taalpostredacteur Ludo Permentier, die vooral gaat over de communicatie van de Nederlandse Spoorwegen in deze koude dagen: "Nu blijkt dat het machtige wapen van de taal, versterkt door een indrukwekkend luidsprekersysteem, het volkomen laat afweten als er een laagje van ochot tien centimeter sneeuw is gevallen."

Er staan inmiddels 1650 taaladviezen op www.onzetaal.nl.

3. Extra: *Taalschrift*

Vandaag verscheen het nieuwe nummer van *Taalschrift*, het elektronische tijdschrift van de Nederlandse Taalunie. In dit nummer: een reportage over de vraag hoe het komt dat Nederlanders en Vlamingen afgezien van Suske en Wiske verschillende [stripverhalen](#) lezen, een oproep voor [tolerantie](#) in taalzaken en een filmpje waarin mensen wordt gevraagd of ze veel woorden uit [vreemde talen](#) in hun Nederlands gebruiken. En verder: een [enquête](#) over de vraag of u uw taalgebruik aanpast op sociale media.

In *Taalpeil+*, een andere publicatie van de Taalunie, verscheen eerder deze maand een [video](#) over een drietalig gezin (Russisch, Frans, Nederlands).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1269

maandag 6 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een officiële brief van de Nederlandse minister van Onderwijs Marja van Bijsterveldt bevat enkele opvallende taalfouten.

(Bron: [Joop.nl](#))

- Het feit dat in de voor een Oscar genomineerde film *Rundskop* het 'Truiens' gebruikt wordt, heeft dat dialect van Sint-Truiden razend populair gemaakt.

(Bron: [De Standaard](#))

- Vandaag begint een promotiecampagne om het Duits populairder te maken bij Nederlandse scholieren.

(Bron: [Nu.nl](#))

2. *Elfstedenkriebels/elfstedenkriebels*

In Nederland steken ze weer eens de kop op: *Elfstedenkriebels*. Er heerst enige opwinding omdat er mogelijk deze winter een [Elfstedentocht](#) komt. Het is niet uit te sluiten dat er binnenkort zelfs *Elfstedenkoorts* heerst; dan is de opwinding nog groter. Het verschijnsel is vergelijkbaar met de *Ronde van Vlaanderen-koorts* of *Rondekoorts*, waar veel Vlamingen elk jaar aan 'lijden'.

In samenstellingen als *Elfstedenkriebels* en *Rondekoorts* drukt het eerste deel uit wat de oorzaak is van de opwinding: er komt (misschien) een geliefde wedstrijd aan. *Elfsteden-* en *Ronde-* zijn verkortingen van de eigennamen van de wedstrijd, maar deze verkortingen fungeren zelf ook min of meer als eigennaam. Daarom is de hoofdletter wat ons betreft het duidelijkst, ook in samenstellingen als *Elfstedenwinnaar* en [Rondekapel](#).

Volgens de officiële spelling krijgen samenstellingen met *elfsteden-* geen hoofdletter, en ook bijvoorbeeld *tourwinnaar* ('winnaar van de Tour de France') niet. Maar in *Elfstedentochtkriebels*, *Ronde van Vlaanderenkoorts* en *Tour de Francewinnaar* zijn de hoofdletters in de officiële spelling weer wel juist.

Wilt u een tekst laten corrigeren? Vraag het de [Taaladviesdienst](#).

3. Extra: Taalpost op Twitter

Sinds een paar weken zijn we ermee aan het experimenteren en we vinden dat we het nu wel wereldkundig kunnen maken: de Taalpost-redactie is ook te vinden op [Twitter](#) (@taalpost). Al jarenlang noteren we iedere dag interessante nieuwtjes en aardige links om later op te nemen in de e-mailnieuwsbrief. Daar gaan we gewoon mee door, maar die updates kunt u nu ook 'live' ontvangen wanneer u ons op Twitter volgt.

Overigens beheert Onze Taal nog twee Twitter-accounts. Dat is in de eerste plaats natuurlijk het algemene @onzetaal en daarnaast het speelse @SpelenmettaalOT. Onze tip: volg ze alle drie!

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1268

vrijdag 3 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een taalfout maakt in één klap duidelijk hoe bijzonder iemand is.

(Bron: [Radboud Universiteit](#))

- Jongeren schrijven Facebooktaal en sommige mensen worden daar knettergek van.

(Bron: [De Morgen](#))

- Na vijftig jaar is het Amerikaanse dialectwoordenboek klaar.

(Bron: [The Guardian](#))

2. Website van de week: Klunderloa

De nieuwe website [Klunderloa](#) biedt onder de noemer *Grunnegs veur grondschoulen* (les)materiaal in de Groninger streektaal aan voor kinderen tot twaalf jaar. Basisscholen uit de stad en provincie Groningen kunnen tot 1 maart meedoen aan een Klunderloa-prijsvraag. Er is een uitgebreid boekenpakket te winnen over Groningen en het Gronings. Hoewel de website bestemd is voor scholen, vinden ook individuele taalliefhebbers er veel informatie om hun kennis van het Gronings bij te spijkeren. Hebt u trek in nog meer Groningse taalpret? Die vindt u op het [Webloug](#).

Volg Onze Taal ook op [Twitter](#).

3. Uitslag wedstrijd *PR voor Dummies*

In [PR voor Dummies](#) raadt de auteur aan het nieuws goed te volgen. Hoe noemt hij dit soort pr? Die vraag stelden we u in Taalpost 1262. U kon het juiste antwoord vinden via een van de links in de vraag: 'leunstoel-pr'. De vijf exemplaren van het boek gaan naar Debby Nieberg, Erik Wiersma, Marie Rens, Marijn Olislagers en Ivonne Sleutels.

4. Wedstrijd *Eigen en vreemd*

'Wie straattaal spreekt, spreekt (geen) Nederlands.' 'Wie meertalig is, is (g)een goede burger van Nederland.' 'Vroeger was Nederland (g)een eentalig land.' Dat zijn enkele van de

populaire opvattingen die Leonie Cornips als basis neemt om in [Eigen en vreemd](#) te onderzoeken hoe het met meertaligheid in Nederland gesteld is. We mogen vijf exemplaren van dit boek weggeven. Beantwoord deze vraag: welke cijfers haalde Leonie Cornips op de middelbare school voor Nederlands? Mail uw antwoord en uw adresgegevens naar de [Taalpost-redactie](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1267

woensdag 1 februari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- In Europa ontstaan onder jongeren in de steden nieuwe straattalen die opvallend veel met elkaar gemeen hebben.

(Bron: [Neder-L](#))

- De Engelse constructie 'you was' werd voor 1762 frequent gebruikt.

(Bron: [Bridging the Unbridgeable](#))

- Het Belgische web blijft vreselijk saai, onder meer omdat de meeste websites meertalig moeten zijn.

(Bron: [DataneWS](#))

2. Oproep: help 'Woordpost voor jongeren' aan een naam

Inherent, mits, inflatie – het lijken alledaagse woorden, maar dat zijn ze lang niet voor iedereen. Middelbare scholieren die zulke woorden in teksten tegenkomen, kunnen er lelijk over struikelen. Om de woordkennis van middelbare scholieren te verrijken, begint Onze Taal met een jongereneditie van het al bestaande [Woordpost](#). Deze jongereneditie is een tweejarig project dat gefinancierd wordt door de [Stichting Vrienden van Onze Taal](#), die ook al het maandelijkse [TLPST](#) ('Taalpost voor jongeren') financiert.

Onze Taal is op zoek naar een toegankelijke naam voor dit wekelijkse nieuwe medium voor jongeren, waarin telkens de betekenis van een woord wordt gegeven en wordt toegelicht hoe je het precies kunt gebruiken. 'Woordpost voor jongeren' zal niet alleen op een website staan, maar ook via Facebook en Twitter verspreid worden. Hebt u een suggestie voor een pakkende naam? Mail uw voorstel dan uiterlijk maandag 6 februari naar de [Taaladviesdienst](#).

'Stimuleringsplan spruitenafzet oogst lof' en honderden andere taalkronkels in het boekje [Man schiet niet in knie](#).

3. Extra: twee beren

Op 21 februari is het de *Internationale Dag van de Moedertaal*, een initiatief van [UNESCO](#). Op die dag zo veel mogelijk vertalingen van een korte tekst over twee beren verzamelen: dat

is het doel van [Het Berenhuis](#), een centrum voor taalactivering en kunsteducatie in de Belgisch-Limburgse gemeente Heusden-Zolder.

Wilt u hieraan bijdragen, maak dan een vertaling van dit tekstje in een taal of dialect uit binnen- of buitenland:

'Toe dan', zegt teddy, 'vertel me nog één keer hoe je me gevonden hebt.'

'Zal je daarna zoet gaan slapen?', bromt beer. 'Het is al erg laat voor teddy's als jij.'

'Ik beloof het', zegt teddy.

Dus neemt beer kleine teddy stevig vast en vertelt het verhaal dat ze al zo vaak deelden.

Alle vertalingen die [Het Berenhuis](#) tot en met 21 februari ontvangt, worden opgenomen in een boekje dat het belang van (thuis)talen in gemeenschappen onderstreept.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.